

**Skellefteå
kommun**

**Samhällsbyggnad
Vatten och avfall**

Stopp för fett i avloppsvattnet

Riktlinjer för fettavskiljare för dig som bedriver
livsmedelsverksamhet.

Riktlinjer för fettavskiljare

för dig som bedriver livsmedelsverksamhet

Var behövs fettavskiljare

Verksamheter som riskerar att släppa ut större mängder fett i avloppet ska ha en fettavskiljare installerad. Normalt ställs krav på fettavskiljare för lokaler där livsmedel tillagas eller bereds. Skellefteå kommun kan kräva att andra verksamheter än nedan nämnda ska ha fettavskiljare för att inte störa ledningsnätet.

Exempel på verksamheter är:

Bageri	Konditori	Livsmedelsindustri	Pizzeria
Hamburgerbar	Rökeri	Friteringsanläggning	Gatukök
Restaurang	Livsmedelsbutik	Mottagningskök	Storkök
Café	Catering	Charkuteri	Slakteri

Varför ska fettavskiljare installeras?

Skellefteå kommun tar hand om och renar avloppsvatten från bland annat hushåll och verksamheter. Ledningsnätet är uppbyggt för att ta emot avloppsvatten från hushåll. Avloppsvatten ifrån verksamheter som innehåller fett i större mängder orsakar därför **problem i avloppsledningar och pumpstationer**.

När avloppsvattnet kommer ut i ledningsnätet, stelnar fettets då vattentemperaturen sjunker. Fettet fastnar på insidan av avloppsrörens väggar vilket leder till att rörens diameter minskar. Med tiden kan fettets orsaka totalt stopp i ledningarna. Stoppen kan bland annat leda till **hygieniska olägenheter i livsmedelslokaler** och att orenat avloppsvatten släpps ut i vattendrag.

Då fett bryts ner i ledningarna kan en farlig gas bildas. Gasen utgör en **hälsorisk och är brandfarlig** om den förekommer i höga koncentrationer. Dessutom kan gasen bilda en frätande vätska som kan skada avloppsledningarna.

Regler och krav

Om det saknas fettavskiljare i en verksamhet kan Skellefteå kommun ställa **krav på fastighetsägaren** att installera en inom en viss tid. Skellefteå kommun har ingen skyldighet att ta emot avloppsvatten som väsentligt skiljer sig från avloppsvatten av hushållskaraktär. Fett i större mängd får inte tillföras avloppet och det är fastighetsägarens ansvar att se till att detta efterföljs.

Fastighetsägaren svarar för de kostnader och eventuella skadestånd som kan uppstå på grund av att otillåtna höga utsläpp av fett från fastigheten påverkat det allmänna ledningsnätet.

Fettavfall

Fettavskiljare är inte dimensionerade för att ta emot rent fett, eller fett i större mängder. Fettavfall som exempelvis frityrolja, stekfett eller annat fett får därför **inte tömmas i avloppet** utan ska samlas upp i separata behållare så att det kan återvinnas. Hämtning och hantering ska utföras av lämplig entreprenör.

Från fett till biogas

Fettet från fettavskiljaren körs efter tömning till biogasanläggningen i Tuvan där det genomgår rötning. I processen bildas biogas som renas och används som fordons gas.

Biogas är ett förnybart bränsle som ger mycket lägre utsläpp av koldioxid än fossila energikällor. Miljön slipper även utsläpp av tungmetaller, svaveloxid, kväve, stoft och sot när bilen drivs med biogas.

När uppsamlat fettavfall (använda matfetter och frityroljor) återvinns blir det till en viktig råvara vid tillverkning av nya produkter inom kemteknisk industri, men även till framställning av biodiesel.

Ökad återvinning minskar även behovet av jungfrulig råvara så som palmolja, vars framställning medför skövling av regnskogar.

Hur fungerar en fettavskiljare?

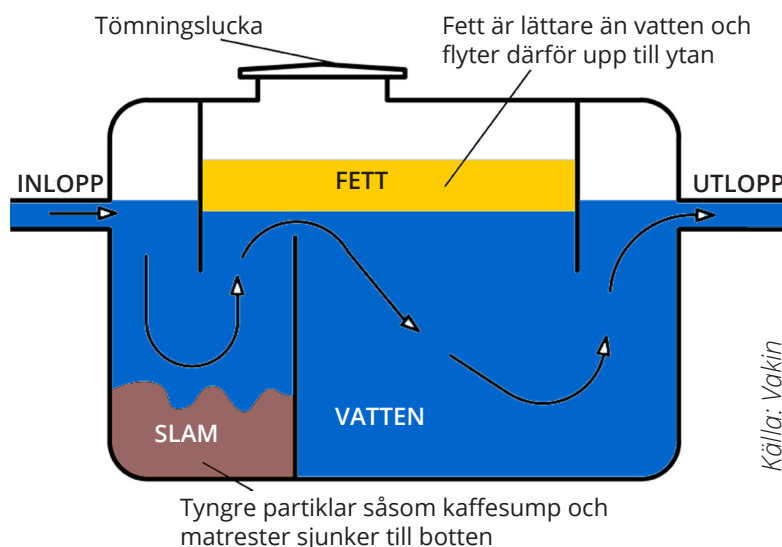
Vanligtvis består en fettavskiljare av en tank med mellanväggar.

När vattnet leds in i fettavskiljaren sjunker slam och tyngre partiklar till botten i det första facket.

Fett, som är lättare än vatten, flyter upp till ytan i nästa fack.

Det renade vattnet rinner vidare ut i ledningsnätet, se figur.

Regelbunden tömning och rengöring är nödvändig för att fettavskiljare ska fungera.

Dimensionering och installation

En godkänd fettavskiljare ska vara utformad enligt svensk standard SS-EN 1825-1 och dimensionerad enligt SS-EN 1825-2. Den ska även vara CE-märkt. Kontakta en leverantör/VVS-konsult/rörinstallatör för att ta fram dimensioneringsunderlag för fettavskiljaren och för att välja rätt storlek, typ och lämplig placering.

Varje typ av fettavskiljare ska innan installation anmälas till Skellefteå kommun, vatten- och avfallsverksamheten (VAA). Anmälningsblankett för fettavskiljare finns på www.skelleftea.se. Blanketten kan även beställas via Skellefteå kommuns kundtjänst. Till blanketten ska beräkningsunderlag och ritningar bifogas.

Placering

Placering av fettavskiljare

Fettavskiljaren ska vara väl avskild från hantering och förvaring av livsmedel, för att undvika kontaminering av livsmedel. Sugslangar och annan utrustning som krävs vid tömning av fettavskiljaren får inte dras genom utrymmen där livsmedel bereds eller förvaras. Fettavskiljaren ska vara lättillgänglig för tömning och tillsyn. Lock, manlucka eller annan tömningsanordning ska kunna öppnas av en person och får därför inte vara blockerad inför tömning.

Tömning

Tömning av fettavskiljare

Fettavskiljaren ska tömmas och skötas så att den fyller god funktion. Tömningsintervall fastställs av Skellefteå kommun i samråd med fastighetsägaren. Fettavskiljaren ska dock tömmas och rengöras minst 2 gång per år. Verksamhetsutövaren ska kunna visa att egenkontroll genomförs genom att spara dokument från tömningar och service. Om det visar sig att fettavskiljaren behöver tömmas oftare kan Skellefteå kommun kräva att så sker. Anser fastighetsägaren att fettavskiljaren kan tömmas mer sällan måste denne ta kontakt med Skellefteå kommun. Om fett- eller slamskiktet blir för tjockt innan ordinarie tömning ska extra tömning beställas.

Fastighetsägaren har tillsammans med verksamhetsutövaren ett gemensamt ansvar att anläggningen fungerar tillfredsställande samt att tillverkarens skötsel- och tillsynsinstruktioner följs. Standarden SS-EN 1825-2 ger vägledning om drift och underhåll av fettavskiljare.

**Samhällsbyggnad
Vatten och avfall**

Kontakta Skellefteå kommun för att:

- ändra tömningsintervall
- beställa extra tömning

Mer information om fettavskiljare, riktlinjer och blanketter hittar du på vår webbplats.

Kontakt

Webb: www.skelleftea.se

Mejl: kundtjanst@skelleftea.se

Telefon: 0910-73 50 00, tryck 3